

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

אג השבועות

קובץ מיוחד בקשר עם חג השבועות - זמן מתן תורתנו

גיליון כח
שנה שמינית

יוצא לאור על-ידי

ועד „חיילי בית דוד“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושבעים לבריאה

ה' תהא שנת עוז - שנת 770

ק"ח שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

חגה"ש הוא זמן המוכשר ללימוד התורה והעבודה

לקראת חג השבועות ה'ש"ת, כתב כ"ק מו"ח אדמו"ר מכתב מיוחד לתלמידי הישיבות, ומהעניינים שכותב שם:

"חג השבועות הוא זמן עת רצון למעלה, והשי"ת מטריד את המקטרג על עם ישראל, כדוגמת הטרדתו בשעת התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים.

זאת אומרת, אשר חג השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכל לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג, כדוגמת זמן התקיעות בראש השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים." עכ"ל.

. . ע"פ מ"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר שחג השבועות הוא בדוגמת ר"ה ויוהכ"פ, יש לומר, שבחג השבועות מטריד השי"ת את השטן המקטרג באופן כזה שאין מציאות של שטן המקטרג כלל.

(משיחת יום ב' דחגה"ש ה'תש"י, התוועדות ע' 88)

יוצא לאור על-ידי

ועד "חיילי בית דוד"

770 בית משיח – בית חיינו

770 איסטערן פארקווי, ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או לקבלת הקובץ השבועי בדוא"ל,

ניתן לפנות לכתובת: vaad770@gmail.com

כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ באתר:

www.groups.google.co.il/group/vaad770

אל אחינו אנ"ש והתמימים יחיו, שלום וברכה

בעמדנו בערב חג השבועות, זמן מתן תורתנו, ה"נקרא בליובאוויטש (ע"ד הצחות) בשם "חג המצות". כיון שאז היו באים הרבנים – המורי צדק (ר"ת מ"צ) – לחגוג את החג אצל הרבי" (שיחת יום ב' דחגה"ש תש"נ) –

הננו מוציאים לאור קובץ "חג השבועות" – ובו:

א. מאמר ד"ה "אנכי הוי' אלקיך" שנאמר באור לה' סיון, ערב חג השבועות ה'תשמ"ט, המאמר האחרון שנאמר לע"ע בעחגה"ש – לאחר הפסקה של כ-20 שנה. נדפס בסה"מ מלוקט ח"ג ע' קעה-קפב.

ב. אגרת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בה מבאר את דברי כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע אודות ההבדל בין חסיד למתנגד בגישתם ללימוד התורה. נדפסה באג"ק ח"ט ע' ד.

ג. אגרת כ"ק אד"ש מימי ההגבלה ה'תש"כ אודות השפעת התורה בחיי היהודי. נדפסה באג"ק ח"ט ע' שכח-ל, וכאן הובאה בעיבוד חופשי, כפי שנדפס בחוברת "אמונה ומדע" – מכון ליובאוויטש, תש"מ.

ד. צילום אגרת כ"ק אד"ש – עם הוספות בכת"ק **בפרסום ראשון** – אודות פעולת התורה על האדם וההכרח בלימוד תורת הנשיא דווקא. נדפסה באג"ק ח"ג ע' שה-ו.

ה. חלק מאגרת כ"ק אד"ש לפרזידנט שז"ר, בה מביע את תקוותו כי מר שז"ר הגיב כנדרש לא' שדיבר בסגנון אשר כאילו הבעש"ט לא הי' למדן. מובא בקשר עם מלואת 250 שנה להסתלקות הבעש"ט נ"ע בחגה"ש.

ו. חיבור מעניין בסגנון ה'אקדמות' לחגה"ש כפי שהתפרסם בירחון "הקריאה והקדושה" גיליון 21 ש"ל לקראת חגה"ש תש"ב, העוסק בתפקידים של הרבנים לעורר את העם ל"קול-קורא" ש"לאלתר לגאולה". מובא בקשר עם חג המ"צות וכחלק מסדרת הקבצים "לאלתר לגאולה".

לתועלת הקוראים צורף בזה תרגום ללה"ק, אך מפני הארמית המקורית בה השתמש כותב החיבור, התרגום הינו בדא"פ וללא אחריות כלל וכלל.

בציפיה ובביטחון גמור אשר יתקף ומי"ד ממ"ש נחזה ונראה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונשמע מפיו "תורה חדשה", ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד "חיילי בית דוד"

770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ג', ערב חג השבועות, ה' סיון ה'תשע"ע – שנת 770 מאה ושמונה שנה להוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ו"שישים שנה" לנשיאתו ברוקלין, נ.י.

מאמר

אנכי הוי' אלקיך

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

מלך המשיח

שניאורסאהן

מליובאוויטש

"ע"י לימוד והפצת הענין דחידוש הבריאה בכל רגע, שהוא מהענינים העיקריים דתורת החסידות, עי"ז מקרבים וממהרים את הגאולה העתידה, שאז יהי' אמיתית החידוש בתורה, תורה חדשה מאתי תצא" • המאמר האחרון שנאמר לע"ע בערב חג השבועות

בס"ד. אור לה' סיון, ערב חג השבועות, ה'תשמ"ט.

אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים¹, דפסוק זה הוא דיבור הראשון דעשרת הדברות שניתנו במתן תורה בו' סיון², לאחר שהקדימו ישראל נעשה לנשמע [ובאו מלאכי השרת וקשרו לכל אחד מישראל שני כתרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע³] בחמישי בסיון⁴. ומובא בכמה דרושים דרבותינו נשיאינו⁵ השאלה הידועה דגדולי ישראל⁶, הרי בריאת שמים וארץ הוא פלא גדול יותר מיצי"מ. דביצי"מ, אף שהיו כמה

(1) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו.

(2) שו"ע אדה"ו או"ח ר"ס תצד.

(3) שבת פח, א.

(4) פרש"י משפטים כד, ד.

(5) ד"ה למען תזכרו בס' מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"א ע' תא ואילך (וראה בהנסמן בהערות שם). ד"ה אנכי ה' אלקיך תרכ"ו (סה"מ תרכ"ו ע' ס). עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' שס ואילך), ד"ה החודש היש"ת פ"ב ואילך (סה"מ היש"ת ע' 20 ואילך). ועוד.

(6) ראב"ע עה"פ יתרו שם, ד"ה שאלני ר"י הלוי.

נסים, הרי נוסף לזה שאין זה ביאור מספיק על זה שאומר אשר הוצאתיך מארץ מצרים דוקא, מכיון שגם קודם יצי"מ וכן לאחרי יצי"מ היו כו"כ נסים⁷, הנה ענין הנס הוא שינוי מיש ליש, ובריאת שמים וארץ הוא יש מאין. ונוסף לזה שבריאה יש מאין הוא פלא גדול יותר, הנה גם הכח האלקי שבבריאה יש מאין הוא כח נעלה יותר, כידוע⁸ שבריאה יש מאין היא רק בכח העצמות שמציאותו מעצמותו. [ויש לומר, דזה שהמציאות דיש הנברא היא מציאות אמיתית⁹, הוא מפני שהתהוותו היא מהעצמות, יש האמיתית¹⁰]. ולמה אומר אשר הוצאתיך מארץ מצרים, דלכאורה הול"ל אשר בראתי שמים וארץ.

ב) ויש להוסיף, דזה שלכאורה הול"ל אשר בראתי שמים וארץ, הוא גם לפי שבריאת שמים וארץ ומתן תורה (דאנכי הוי' אלקיך הוא הפתיחה דמ"ת) שייכים זל"ז. דבריאת שמים וארץ מתחדשת בכל רגע ורגע, כתורת הבעש"ט עה"פ¹¹ לעולם הוי' דברך נצב בשמים (הובאה בספר תניא קדישא¹²) שכח האלקי מהוה תמיד את הנברא מאין ליש. ומכיון שבריאה והתהוות יש מאין היא בכח העצמות, מובן, שהבריאה שבכל רגע ורגע היא יש מאין ממש מהעצמות. ועד"ז הוא בתורה¹³, שנתינה (והמשכחה) היא מהעצמות (אנכי), והמשכחה מהעצמות היא בכל רגע¹⁴ כמ"ש¹⁵ נותן התורה לשון הוה, שלכן ארז"ל¹⁶ בכל יום¹⁷ יהיו בעיניך חדשים, חדשים ממש.

והנה הכח על זה שבכל יום יהיו בעיניך חדשים, ניתן במ"ת. וכידוע¹⁸ בפירוש הכתוב¹⁹ וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר, שהפירוש דתיבת לאמר בפסוק זה הוא לא לאמר לאחרים (כמו כל לאמר שבמקרא) שהרי (נשמות) כל ישראל היו במעמד הר סיני ושמעו הדברות מהקב"ה עצמו, ופירוש לאמר כאן הוא שבשעת מ"ת ניתן הכח לכאו"א מישראל שבכל הדורות לאמר את כל הדברים האלה (שקאי גם על כל התורה

7) כמו שמדייק בד"ה אנכי תרכ"ו בתחלתו.

8) אגה"ק ס"כ (קל, ריש ע"ב). וראה בארוכה סה"מ תש"ז ע' 238 (וראה גם אגה"ק שם), דנוסף לזה שהתהוות היש היא בכח העצמות, הנה גם בהיש עצמו יש דוגמת הענין דמציאותו מעצמותו.

9) ראה בארוכה סה"מ תרכ"ט ע' קמח ובכ"מ, שהעולם הוא מציאות ולא דמיון.

10) וראה ביאורה"ז לאדהאמ"צ בשלח מג, ג.

11) תהלים קיט, פט.

12) שעהיזה"א בתחלתו.

13) ראה סה"מ עטר"ת ע' תלח"ט וסה"מ ה'ש"ת ע' 116 ואילך, דזה שהתורה מתחדשת תמיד היא דוגמת ההתחדשות דמע"ב.

14) ראה סה"מ עטר"ת שם (וראה גם שם ע' תמוז), שהתורה "צריכה להתחדש תמיד מן העצמות".

15) בברכת התורה.

16) פרש"י יתרו יט, א. עקב יא, יג. תבוא כו, טז. וראה גם המכתב דר"ח סיון ש. ז. (לעיל ע' קעב). וש"נ.

17) ראה סה"מ ה'ש"ת שם ע' 117 בענין המחודש בטובו בכל יום תמיד מע"ב, ד"בכל יום" הוא לאו דוקא אלא בכל רגע. ולהעיר שכן הוא במרוז"ל בכל יום יהיו בעיניך חדשים, שהכוונה היא בכל רגע.

18) תו"א יתרו סז, ב. לקו"ת שה"ש מב, א. ובכ"מ.

19) יתרו כ, א.

כולה²⁰), שלימוד התורה שלו יהי' באופן דלאמר, שאומר הדברים שהקב"ה אומר עכשיו, כמו בשעת מתן תורה. שלכן מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע אף כאן כו'²¹. ועפ"ז מודגש עוד יותר השייכות דענין ההתחדשות למתן תורה, כיון שהכח על זה שיהיו בעיניך חדשים ניתן במתן תורה.

ג) והנה ע"פ הידוע שגם שאלה בתורה היא תורה, תורת אמת, מובן, דזה שמוכא בכמה דרושים שהתחלה דמ"ת הי' צ"ל בכריאת שמים וארץ הוא גם אליבא דאמת. דנוסף לזה שהתחלת כל התורה היא בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ²², וכן התחלת משנה תורה (להרמב"ם)²³ היא לידע שיש שם מצוי ראשון והוא ממציא כל נמצא וכל הנמצאים כו' לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו [ולהוסיף, שבהתחלה דמשנה תורה מבואר לא רק ענין הבריאה בכללות (כבהתחלת תושב"כ) אלא גם שכל הנמצאים נמצאו מאמיתת המצאו, היינו שהבריאה היא בכח העצמות יש האנוזית, וכן – שהבריאה היא בכל רגע ורגע כמ"ש בהמשך הענין שם²⁴ דאם יעלה על הדעת שהוא אינו מצוי אין דבר אחר יכול להמצאות, שהכוונה בזה היא שגם לאחר ש נמצאו הנמצאים – באם לא יהי' מצוי (בהם), תיבטל מציאותם. דשני ענינים אלו שבתורת החסידות, שהבריאה היא בכח העצמות ושהבריאה היא בכל רגע, כתבם הרמב"ם בסגנון דהלכה, הנה נוסף לזה – גם בהתחלה דמתן תורה ישנו הענין דבריאת שמים וארץ, אלא שענין זה הוא בהחלק דתושב"כ ע"פ דפסוק ראשון דמ"ת²⁵, הפירוש דתורה שבכתב²⁶. וי"ל הביאור בזה, דע"י עסק התורה באופן דיהיו בעיניך חדשים, מגלים גם החידוש בהבריאה²⁷ שהיא מתחדשת בכל רגע מאין ליש. וע"פ המוכא לעיל דתיבת לאמר שבהתחלת מ"ת הוא הנתנת כח על יהיו בעיניך חדשים, שע"י מגלים (כנ"ל) החידוש דהבריאה, הרי, שבהתחלה דמ"ת (עוד לפני עשרת הדברות) יש (ברזו עכ"פ) הענין דחידוש הבריאה.

אלא שאעפ"כ ההתחלה דמ"ת בגילוי (בתושב"כ) היא אנכי ה"א אשר הוצאתיך מארץ מצרים, כי הכוונה. דבריאת העולם ודמתן תורה היא בשביל ישראל, אז זיי זאלן דורכגיין הענין דמצרים מלשון מיצר וגבול ושיהי' אצלם היציאה מכל מיצרים וגבולים, הוצאתיך מארץ מצרים, ואפילו מבית עבדים, שיהיו מושללים מעבדות לבו"ד ואיזו

20 ראה חגיגה ג, ב ובכמה מדרשי רז"ל – הובאו בלקו"ת במדבר טו, ג.

21 ברכות כב, א.

22 בראשית א, א.

23 הל' יסוה"ת פ"א ה"א.

24 שם ה"ב. וראה בה"פירוש" שם ה"ג.

25 ועד"ז הוא לאירן, דזה ש"לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם" (פרש"י ר"פ בראשית), ענין יציאת מצרים – הכוונה בזה היא, שהתורה מתחלת בחודש הזה לכם, אלא שענין זה הוא בתושב"כ דהתחלת התורה.

26 דתורה בפירושה ניתנה (הקדמת הרמב"ם לספר היר בתחלתה).

27 דכיון שכל הענינים שבעולם נמשכים מענינים בתורה (זח"ב קסא, סע"א ואילך) – לכן, ע"י גילוי הענין בתורה, נתגלה גם הענין בעולם, שמשתלשל ממנו.

שהיא, כי לי בני ישראל עבדים²⁸, לי לעצמות ומהות, ושטרי קודם²⁹. ויש לקשר זה עם הענין שמתן תורה הי' לאחרי שהקדימו ישראל נעשה לנשמע³⁰, דהגם שהגילוי דמאת הי' מצד למעלה, ואני המתחיל³¹, הי' צריך להיות תחלה הקדמת נעשה לנשמע, הביטול לבעל הרצון, ועי"ז דוקא ניתנה התורה ונמשכה מהעצמות. כולל גם הנתינת כח שהי' במ"ת ("לאמר", כנ"ל) שבכל יום יהיו בעיניך חדשים.

ד) והימים האלה נזכרים ונעשים³², שבכל שנה ושנה חוזרים ונמשכים אותם הענינים כמו שהיו בפעם הראשונה, ויתירה מזו, שבכל שנה הם בדרגא נעלית יותר, דמעלין בקודש³³ וכיון שכל הענינים תלויים במעשינו ועבודתינו³⁴, לכן, בכל שנה צריך להוסיף ולהעלות בקודש גם בההכנות למתן תורה, הוספה בהענין דויחן לשון יחיד כאיש אחד בלב אחד שהי' בר"ח סיון³⁵, וכן בההכנות שהיו לאחרי ר"ח סיון (שמיד אחר ר"ח התחיל משה להתעסק עמהם בענין קבלת התורה³⁶), ועאכו"כ בההכנה דהקדמת נעשה לנשמע, שהיא ההכנה העיקרית למתן תורה כמובן גם מזה שהכנה זו דהקדמת נעשה לנשמע היא בחמישי בסיון שהוא הערב של ששי בסיון שבו ניתנה התורה. והוא, שבמשך היום יתבוננו בהענין דהקדמת נעשה לנשמע, התבוננות המתאימה שמביאה לידי פועל, שבכל ענין דעבודת ה', צריך לכל לראש לקיימו בפועל (נעשה), ולאחרי זה להבין את הענין בחב"ד שלו (נשמע). ואף שיום זה (חמישי בסיון) הוא ערב יו"ט שישנם בו כמה טרדות דהכנות צרכי חג, הרי ידועה תורת כ"ק מו"ח אדמו"ר³⁷ שבחג השבועות ועד"ז בערב (ומעין) חגה"ש אין שליטה (כ"כ) להצד שכנגד, ולכן הוא זמן המוכשר לעשות הכל לטובת לימוד התורה והעבודה כו'. ומובן נפשטות, דנוסף להכנות הנ"ל ששייכים להימים שלפני חגה"ש, מתחיל מר"ח סיון, צריך להיות ובמכ"ש השתדלות מיוחדת בנוגע להענינים השייכים לחגה"ש עצמו, מתחיל מההשתדלות שכאו"א מישראל, אנשים נשים וטף, יהיו בבית הכנסת בעת קריאת עשרת הדברות, וכמדובר כמה פעמים³⁸, דזה שבכל שנה בחגה"ש ניתנה התורה מחדש ע"ד כמו שהי' בפעם הראשונה מתגלה בעיקר

28) בהר כה, נה.

29) פרש"י שם.

30) ראה אוה"ת במדבר ע' קסד, שע"י שהקדימו נעשה לנשמע "עוררו למעלה באי' גילוי רעד"ר כו' גרמו ענין מ"ת".

31) תנחומא וארא טו. שמו"ר פ"ב, ג. ועוד.

32) אסתר ט, כח. וראה רמ"ז בס' תיקון שובבי"ם, הובא ונתבאר בס' לב דוד להחיד"א פכ"ט.

33) ברכות כח, א. וש"נ.

34) לשון אדה"ז בתניא רפל"ז.

35) יתרו יט, ב ובפרש"י.

36) שו"ע אדה"ז סוף הלי' פסח (סו"ס תצד). ועי"פ מ"ש בפנים יומתק מה שמאריך בשו"ע שם בפרטי הענינים שהיו בהימים שלפני מ"ת – אף שענינו דהשו"ע הוא הלכות ופסקי דינים וטעמיהם – כי גם זה הוא הלכה, שבכל יום (בכל שנה) צריכה להיות העבודה בהענין שהי' ביום זה בפעם הראשונה. [אלא שעפ"ז צע"ק שאינו מביא שם הענין דהקדמת נעשה לנשמע].

37) "היום יום" ג' וד' סיון.

38) לקו"ש חכ"ג ע' 250 ואילך.

בהקריאה דעשרת הדברות, כמאמר רז"ל³⁹ אמר הקב"ה לישראל בני היו קורין את הפרשה הזאת בכל שנה ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדין לפני הר סיני ומקבלין את התורה, שלכן צריך לשמוע פרשה זו באימה וביראה וכו' כאילו עומדים לפני הר סיני, וזהו גם מהטעמים על גודל ההשתדלות שכל בני ישראל, גם הקטני קטנים (ות) יהיו בבית הכנסת בעת קריאת עשרת הדברות, כמדובר כמה פעמים בארוכה נלהוסיף, שההשתדלות שהטף יהיו בביהכ"נ בעת קריאת עשה"ד שייך גם להכנה דבנינו עורבים אותנו⁴⁰, ש"ל שכולל גם הפירוש דעורבים מלשון תערוכת שכל ישראל מעורבים זה בזה, ועורבים מלשון עריבות ומתיקות שכל ישראל ערבים ומתוקים זה לזה⁴¹]. ועד"ז החלטות טובות להוסיף בלימוד התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, ועד שיפוצו מעינותיך חוצה, כולל גם ההשתדלות לארגן כינוסי תורה באסרו חג השבועות זמן מתן תורתנו או בימים הסמוכים לזה⁴². וכאמור לעיל, שבכל שנה צריך להוסיף בכל ענינים אלו ביתר שאת וביתר עוז, הן בנוגע להכנות השייכים להימים שלפני זמן מתן תורתנו, והן בנוגע להחלטות טובות (וההשתדלות) בנוגע להענינים השייכים לזמן מתן תורתנו והימים שלאחריו.

וכאמור לעיל, שבכל שנה צריך להוסיף בהכנות למ"ת, ובפרט בהכנה דהקדמת נעשה לנשמע (בערב חג השבועות), ועי"ז גם הענין דמתן תורה וקבלת התורה בתג השבועות הוא בדרגא נעלית יותר, ועד באין ערוך. ועד שבכל שנה, כל ענינים אלו (מ"ת וקבלת התורה, וכן ההכנות לזה) הם חדשים ממש. ובפרט בשנה זו (תשמ"ט), ערב שנת תש"נ ש"ל – רמז ר"ת תהא שנת נסים (וגם בשנה זו, ערב תש"נ, טועמים כבר מהנסים בתש"נ⁴³), צריכה להיות ההכנה ביתר שאת וביתר עוז. ועי"י ההוספה מדי שנה בשנה בהכנות למתן תורה, מיתוסף גם בהענין דמתן תורה, ועד להוספה שבאין ערוך ובאופן של חידוש. דהגם שהענין דמתן תורה, ובאופן של חידוש, הוא במשך כל ימי השנה (כנ"ל ס"ב), הרי עיקר הענין דמתן תורה (באופן חדש לגמרי) הוא בחגה"ש זמן מתן תורתנו.

ה) **והנה**, כמו שבמתן תורה בפעם הראשונה נעשה תוקף בקיום העולם כמאמר חז"ל⁴⁴ עה"פ⁴⁵ ארץ יראה ושקטה, שעד יום הששי בסיון ארץ יראה, וביום הששי בסיון, כשישראל קיבלו את התורה, שקטה, עד"ז הוא בכל שנה ושנה, שע"י ההוספה במתן תורה ובקבלת התורה נעשית הוספה בהתוקף דקיום העולם. ועד"ד משנת"ל (ס"ג) שע"י עסק התורה באופן דיהיו בעיניך חדשים מגלים גם החידוש שישנו

39 פסיקתא דר"כ (הובא ברוקח סרצ"ו) עה"פ בחודש השלישי.

40 שהש"ר פ"א, ד.

41 ראה ס' השיחות תש"א ע' 144. אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' שפד. ע' תפא.

42 ראה גם ספר השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 411 ואילך (בקשר לעריכת כינוסי תורה בהמשך לחגה"פ).

43 ראה שו"ע אדה"ז אר"ח סו"ס רנ.

44 שבת פח, א.

45 תהלים עו, ט.

בהעולם, שהוא מתחדש בכל רגע מאין ליש ככח העצמות. דיש לומר שענין זה [גילוי כח האלקי שמהווה את העולם מאין ליש] הוא אמיתית הענין דשקטה. ועפ"ז יש להוסיף, דזה שבכל שנה צריך להוסיף בהכנות למתן תורה וקבלת התורה, נכלל בזה גם הוספה בג' העמודים שעליהם העולם עומד, תורה עבודה וגמ"ח⁴⁶. ובפרט בצדקה, דנוסף לזה שהוא אחד העמודים העולם, הוא (גם) כללות כל התורה, כמבואר בתו"א דאה בחודש השלישי⁴⁷. ולכן נוסף על הסיום (כנהוג) בעשיית כל אחד ואחת לשליח במצות צדקה – צריך להיות בערב חג השבועות, ערב זמן מתן תורתנו, הוספה מיוחדת בנתינת הצדקה, ועד שנתינת הצדקה ביום זה תהי' באופן של פתיחה חדשה, דע"י פתיחה זו נעשה גם הוספה בהשפעה מידו הפתוחה (המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה⁴⁸) בנוגע לכל הענינים, ובפרט בהענין דמתן תורה, מתחיל מהדיבור הראשון אנכי גו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שיוצאים מכל המיצרים וגבולים, ונעשים חד עם אנכי נותן התורה.

וענין זה (דיציאה ממיצרים וגבולים) בא בהנשמה כמו שהיא מלובשת בגוף, לאורך ימים ושנים טובות, גוף בריא ונשמה בריאה. ועאי לימוד גליא דתורה (הגוף דתורה⁴⁹) ופנימיות התורה (נשמתא דאורייתא⁴⁹) ששניהם הם תורה אחת, נעשים גם הגוף והנשמה של האדם הלומד מציאות אחת, מציאות שהיא חד עם אנכי, נותן התורה.

וע"י שמכריזים על ענינים אלו בבית גדול, בית שמגדלין בו תורה⁵⁰ ובית שמגדלין בו תפלה⁵¹, דתפלה הוא בקשת כל צרכיו, הן צרכיו הרוחניים והן צרכיו הגשמיים, הנה עי"ז ניתוסף עוד יותר בכל הנ"ל, שהקב"ה עוזר לקיים את כל ההחלטות (שהם גם בקשה ותפלה) דההכנות למתן תורה, וגם ממלא הבקשות בנוגע לההמשכה דמ"ת [ובפרט שנמצאים בבית שמגדלין בו תורה], שהמשכת התורה תהי' בשלימות ובאופן חדש לגמרי כנ"ל, ועד לתורה חדשה מאתי תצא⁵² בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(46) אבות פ"א מ"ב.

להעיר מהמבואר בד"ה צאינה וראינה עזר"ת (ע' רכה) ותשי"ב, דנוסף לשני הכתרים שכנגד נעשה וכנגד נשמע – יש גם כתר שלישי כנגד שהקדימו נעשה לנשמע. ושם, שזהו"ע ג' העטרות שבויק"ר פ' קדושים (פכ"ד, ח), שנים נתן בראש בניו [כתר שכנגד נעשה וכתר שכנגד נשמע] ואחד נטל לעצמו [הכתר דהקדמת נעשה לנשמע]. וע"פ הירוע (סה"ט עטר"ת ע' שז, שצה. ובכ"מ) שג' העטרות שבויק"ר שם הם ג' הקוין דתורה עבודה וגמ"ח – מובן, שג' קוין אלו שייכים לחמישי בסיון (שאז הקדימו נעשה לנשמע ונמשכו כל הג' כתרים).

(47) סז, ג.

(48) ברכה השלישית דברכת המזון.

(49) זח"ג קנב, א.

(50) דע"י שמגדלין בו תורה שנקראת בשם בית, גם הבית (כפשוטו) נעשה בית גדול. דזהו גם מהטעמים שהקיום דבית בישראל הוא" כשהבית קשור עם תורה.

(51) מגילה כט, א.

(52) ישע"י נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(* להעיר מהל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ה"ח (מסנהדרין צב, א) כל בית כו'.

ולהוסיף, דענין מתן תורה הוא – נתינת התורה למטה בארץ, ובאופן שלא בשמים היא⁵³. וכמחז"ל⁵⁴ שהקב"ה אומר למלאכי השרת אני ואתם נלך אצל ב"ד של מטה כו'.

ועפ"ז כשישראל למטה פוסקים פס"ד ע"פ תורה שהגיע כבר זמן הגאולה (כי כלו כל הקצין⁵⁵ וישראל כבר עשו תשובה⁵⁶) – כן יקום ותיכף ומיד באה הגאולה.

(1) ולהוסיף שחג השבועות שייך למשה רבינו⁵⁷, דמשה⁵⁸ קיבל תורה מסיני ומסרה וכו' עד לאנשי כנסת הגדולה שהם אמרו העמידו תלמידים הרבה, שבזה (תלמידים הרבה) נכלל כל אחד מישראל, אנשים נשים וטף. נויש לומר דפירוש העמידו תלמידים הרבה הוא גם שכל אחד מהתלמידים (היינו כל א' מישראל) נעשה עמוד, שעל ידו מתקיימים כל ג' העמודים שעליהם העולם עומד]. וחג השבועות שייך לדוד המלך ולהבעש"ט⁵⁷ שיום ההילולא שלהם הוא בחגה"ש. ומכיון שהענין דחידוש הבריאה הוא פירוש הבעש"ט על הפסוק לעולם ה' דברך נצב בשמים, פסוק בתהלים שנאמר ע"י דוד נעים זמירות ישראל, לכן, ימי חגה"ש הם מסוגלים ביחוד ללימוד והפצת התורה באופן דהעמידו תלמידים הרבה, ושהלימוד וההפצה בכל יום, ועאכו"כ בכל שנה, יהיו באופן דמעלין בקודש ועד באופן של חידוש, שע"י החידוש בתורה נתגלה (כנ"ל) החידוש דהבריאה, שכל נבראים מתחדשים מאין ליש בכל רגע.

ועד"ז הוא לאידך, שע"י לימוד והפצת הענין דחידוש הבריאה בכל רגע, שהוא מהענינים העיקריים דתורת החסידות, ע"ז מקרבים וממהרים את הגאולה העתידה, שאז יהי' אמיתית החידוש בתורה, תורה חדשה מאתי תצא. ויש לומר, דזהו גם הקשר דהתהלת התורה עם ההתחלה דמתן תורה, דהתחלת התורה הוא בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ומזה באים לוידבר אלקים את כל הדברים גו' להתחלה דמ"ת אנכי ה"א אשר הוצאתיך מארץ מצרים שבזה נכלל גם גאולה העתידה דכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות⁵⁹. ועד"ז הוא במשנה תורה (להרמב"ם) שהתחלה היא שיש שם מצוי ראשון והוא ממציא כל נמצא וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם

53) שלכן אין משגיחין בבת קול (כ"מ נט, ב), דענין זה נתחדש במ"ת. ולהעיר משבת פט, א "תורה היכן היא כו' נתינת לארץ", שלכאורה, מכיון שתורה היא דבר רוחני, הרי ע"י נתינתה לארץ אין הכרח (לכאורה) שתנטל מהשמים ואפשר להיות כמדליק מנר לנר. וע"פ הג"ל מובן, כי נתינת התורה לארץ היתה באופן שבנוגע לפס"ד) ניטלה מן השמים. וע"ד וכמארוז"ל "אמר להם הקב"ה לישראל, לשעבר הי' בידי כו' מכאן ואילך הרי מסורה בידיכם כו'" (שמו"ר פט"ו, ב).

54) דבר"פ ב, יד. וראה שמו"ר שבעערה הקודמת.

55) סנהדרין צו, ב.

56) כהפס"ד כ"ק מ"ח אדמו"ר שאנחה של יהודי היא תשובה גדולה (היום יום" ג' תמוז, אגרות קודש שלו ח"ג ס"ע תקנא. סה"מ תרפ"ז ע' ד).

57) ע"ד השייכות דחגה"ש למשה רבינו, לדוד המלך ולהבעש"ט – ראה בארוכה לקו"ש ח"ח ע' 21 ואילך.

ע' 249 ואילך. ועוד.

58) אבות רפ"א.

59) מיכה ז, טו.

לא נמצאו אלא מאמתת המצאו [די"ל שמשמים וארץ ומה שביניהם הוא ע"ד את השמים ואת הארץ, את השמים לרבות צבא השמים ואת הארץ לרבות צבא הארץ⁶⁰], ומזה באים להסיום דמשנה תורה – ענין הגאולה, ועד להסיום והחזותם דמשנה תורה⁶¹ – כי מלאה הארץ דיעה את הוי' כמים לים מכסים⁶².

ז) וְעַיִן מעשינו ועבודתינו, ובפרט בהכנות למתן תורה וקבלת התורה, ובפרט לאחרי שסיימו כבר ספירת העומר וביררו כל המדות מהסד שבחסד עד מלכות שבמלכות, דספירת העומר היא הכנה למתן תורה שמתחלת באנכי גו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים (ענין הגאולה), ובפרט שבהמשך לספה"ע אומרים עלינו לשבח כו' עד להסיום והי' הוי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' הוי' אחד ושמו אחד⁶³, [דענין והי' הוי' למלך על כל הארץ שייך לספירת המלכות ובפרט מלכות שבמלכות], ולאחרי זה אומרים אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך⁶⁴, וכל זה הכריזו בצבור במקום שמגדלין בו תורה ומגדלין בו תפלה, הרי בודאי שמיד תבוא הגאולה, ותהי' השלימות דמלכות – מלכות בית דוד, וגם מלכותו של משה⁶⁵ וכן דהבעש"ט ודכל הנשיאים שלאחריו, ודמאן מלכי רבנן⁶⁶, וכל זה יהי' מיד, דלא עיכבן אפילו כהרף עין⁶⁷, ומתוך שמחה וטוב לבב, ולמטה מעשרה טפחים, ותיכף ומיד ממש.

60 ראה פרש"י עה"פ בראשית א, יד

61 סוף הלי' מלכים.

62 ישעי' יא, ט.

63 זכרי' יד, ט.

64 תהלים קמ, יד.

65 ויהי בישראל מלך זה משה (מדרש תהלים בתחלתו. שמו"ר פמ"ח, ה. הובא ברמב"ן ברכה לג, ה).

66 ראה גיטין סב, א. נדרים כ, ב.

67 מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

לאחר הפסקה של כ-20 שנה: מעמד מתן-תורה בליובאוויטש

הפעם הראשונה שכי"ק אד"ש אמר מאמר לחג השבועות היתה בשנת תשי"ב. אז הי' הדבר בהפתעה לקהל החסידים שלא תיאררו לעצמם שיזכו למעמד נשגב מעין זה, אך מאז זה הפך לסדר קבוע: לפנות בוקר שלאחר ליל אמירת ה'תיקון' כי"ק אד"ש יורד מחדרו הק' לבית המדרש לאמירת המאמר, אליו התכוננו כולם בכיליון עיניים, כיאה למעמד קבלת התורה "כנתינתה מסיני" מפי משה רבינו שבדורנו. כך עד שנת תש"ל, אך מאז פסק הנהוג של אמירת המאמר בליל חג השבועות.

אמנם, כ-20 שנה מאוחר יותר, בשנת תשמ"ט, זכינו שוב למאמר "מתן תורה": הי' זה בליל ערב חג השבועות לאחר תפילות מנחה-מעריב. כי"ק אד"ש צעד לפתע אל מקום אמירת השיחות (בקצה בימת התפילות) והחל לומר בניגון של מאמר "אנכי הוי' אלקיך".... כשידיו מונחות ושעונות על הסטנדרט. רבים מהמשתתפים באותו מעמד, שזכו להיות גם במעמדים אלו עשרות שנים קודם לכן, הרגישו כי כי"ק אד"ש שב למנהג של "מתן תורה" בשעות הבוקר של חג השבועות.

(ע"פ: מבוא לתיקון ליל שבועות – חב"י, רשימת הרמ"א זליגזאן)

החסידיים יודעים שהאמור בספר הוא אמת, והטעות היא בדעתו, והמתנגד מוכיח כי ידיעתו ופלפולו הוא אמת, והטעות היא בספר

ותמה על ביאור זה, איך אפשר לומר כך על גדולי המתנגדים...

אגרת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בה מבאר את דברי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע אודות ההבדל בלימוד התורה בין חסיד למתנגד

ב"ה, ב' אייה, תשי"ד
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו, בו שואל אודות מה שהוקשה לו במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הנדפס בבטאון חב"ד.

הייתי בספק אם בכלל לענות על המכתב, כיון שמלבד קושיא שיש לו על כ"ק מו"ח אדמו"ר – לא מצאתי במכתבו דבר אודות לימודיו בתורת החסידות וגם לא בתורת הנגלה. והרי לא זהו דרך לימוד בחלק תורה, איזה שיהי' להתחיל בקושיא. ורק לאחר שלומדים משך זמן במקצוע-התורה המתאים וכו' ורוכשים איזה ידיעות, הרי אז יש מקום להקשות קושיות, או – יותר נכון – לא קושיות, אלא ביאורי דברים, שאינם מובנים בהשקפה ראשונה.

בכל זה, ברצוני להעמידו על החזקה חזקת כשרות, שבודאי אין כוונתו אלא לטובה, וסיוע לזה ממה שכנראה עוסק ומסייע בהו"ל של ספרים בפנימיות התורה, הוא הזהר ותקוני זהר וכו', ולכן באתי בשורותי דלקמן.

שאלה:

במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הנדפס בבטאון חב"ד חוברת רביעית בעמ' ל"ז, מבאר ההבדל בין דרכי לימוד של חסיד למתנגד. אשר שניהם לומדים בעיון ושניהם מחפשים את הטעות ומייגיעים עצמם לתקנו, רק ההבדל ביניהם: החסידים יודעים שהאמור בספר הוא טוב ואמת, והטעות הוא בעצמו ובדעתו, והמתנגד מוכיח כי ידיעתו ופלפולו הוא האמת, והטעות הוא בהספר וכו'.

ותמה הוא על ביאור זה, כי איך אפשר לומר על גדולי המתנגדים שלימודם הי' באופן הנ"ל וכו'.

מענה:

בכדי להבין הנ"ל, יש להקדים תחלה ביאור ענין נוקב ופלאי יותר, והוא בספר הפרדס

אגרת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בביטאון חב"ד

הרב אברהם חיים נאה
רב שכונת הבוכרים
מח"ס שיעורי תורה

כבוד הנהלת צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו. העי"א.

ידידים נכבדים!

במענה על אשר עוררתם אותי לכתוב מאמר בביטאון חב"ד ליום ההילולא של קדש הקדשים ראש גולת אריאל האדמו"ר הריי"צ נשמתו עדן צוקלקלה"ה נבג"מ זיע"א החל ביום יוד שבת.

זחלתי ואירא לגשת אל הקדש לתאר בשרד עלי גליון את גודל קדושתו כי מלאך ה' צבאות הוא, ואין מי שיוכל להעריך אפילו חלק מני אלף את הנשמה האצילית אשר שכנה בקרב גוף קדוש וטהור מקודש בעשר קדושות שבקודש.

ואם להעריך את מעשיו הגדולות והנצורות ואת המסירת נפש שלו על כל היקר וקדוש לישראל סבא. אין לי מה להוסיף על כל המשתקף לקורא בעיון את תולדותיו וקורותיו אשר מכל קטע נובע מס"נ ואהבת ישראל ורואים בחוש נונא דימא דזיל ביבשתא. עלינו להתמיד לקרוא את שיחותיו הקדושות בלי הרף עד שהיו שנונים בפנינו. להחיות את נפשנו מהאוצר הבלום מכל אבקת רוכל. ומתוכם ילמוד כ"א לתקן מדותיו כל חד לפום שיעורא דליה. ולהתקשר לממלא מקומו אשר זכה לקבל ממנו מלאך אל פה, ממשיך השושילתא קדישא ומפיץ תורת החסידות בדורנו הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א. להתאבק בעפר רגליו ולשתות בצמא את דבריו הק' היוצאים מבאר מים חיים ונוזלים מן לבנון ה"ה כ"ק אדמו"ר נ"ע ולמעלה בקודש, לטוב לנו כל הימים בגוי"ר בזה ובבא.

הרב אברהם חיים נאה
יהי עולמו
מח"ס שיעורי תורה
כבוד הנהלת צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו.
הע"א

ידידי הנכבדים!
כפנת על אשר נודעתם אתי לכתוב מאמר
בביטאון חב"ד ליום ההילולא של קדש הקדשים
ראש גולת אריאל האדמו"ר הריי"צ נשמתו עדן
צוקלקלה"ה נבג"מ זיע"א החל ביום יוד שבת
זחלתי ואירא לגשת אל הקדש לתאר בשרד עלי
גליון את גודל קדושתו כי מלאך ה' צבאות
הוא, ואין מי שיוכל להעריך אפילו חלק מני
אלף את הנשמה האצילית אשר שכנה בקרב
גוף קדוש וטהור מקודש בעשר קדושות
שבקודש. ואם להעריך את מעשיו הגדולות
והנצורות ואת המסירת נפש שלו על כל
היקר וקדוש לישראל סבא. אין לי מה להוסיף
על כל המשתקף לקורא בעיון את תולדותיו
וקורותיו אשר מכל קטע נובע מס"נ ואהבת
ישראל ורואים בחוש נונא דימא דזיל ביבשתא.
עלינו להתמיד לקרוא את שיחותיו הקדושות
בלי הרף עד שהיו שנונים בפנינו. להחיות את
נפשנו מהאוצר הבלום מכל אבקת רוכל.
ומתוכם ילמוד כ"א לתקן מדותיו כל חד לפום
שיעורא דליה. ולהתקשר לממלא מקומו אשר
זכה לקבל ממנו מלאך אל פה, ממשיך השושילתא
קדישא ומפיץ תורת החסידות בדורנו הוד
כ"ק אדמו"ר שליט"א. להתאבק בעפר רגליו
ולשתות בצמא את דבריו הק' היוצאים מבאר
מים חיים ונוזלים מן לבנון ה"ה כ"ק
אדמו"ר נ"ע ולמעלה בקודש, לטוב לנו כל
הימים בגוי"ר בזה ובבא.

ובזה הנני שולח לכם העתק מכי יקר מפי
אשר טרם יצא לאור עולם והוא ספון אצלי זה
חמש שנים. אשר כ"ק אדמו"ר נ"ע שלח אלי
בשנת תש"ט בתור מענה על הספר קונטרס
השלחן אשר התכבדתי לשלוח לכ"ק נ"ע. וטוב
תעשו אם תדפיסו אותו בביטאון חב"ד הי"ל על
יכס. וזלה"ק:

ב"ה. כ"ב אדר תש"ט ברוקלין.
ידידי אברהם חיים ש"י נאה
שלום וברכה!
נכון הגיעני ספרו "קונטרס השלחן".
רשום אצלי אשר באחד מביקורי הוד כ"ק

אדמו"ר הרה"ק צוקלקלה"ה בשנת תרנ"ה בעת למדי אצל מלמדי החסיד

להרמ"ק, ומובא במאמר (כנראה לרבנו הזקן, בעל התניא והשו"ע). וז"ל במאמר: להבין .
. . מבוואר פברדס דכל מי שאינו לומדה (חכמת הקבלה) הוי אפיקורס. ומבאר – במאמר –
הפירוש – הגם שעדיין אינו אפיקורס, אם הוא חקרן בטבעו בודאי סופו להיות אפיקורס,
כי עפ"י חקירות הפילוסופים לא יתכן בשום אופן בריאת העולם והפרטי פרטים שבו,

הרשב"ץ ני"ע הואיל לכבדני באחד הסיפורי קדש אשר הואיל כ"ק אביו אאמו"ר הרה"ק מוהר"ש לספר לו מאחד הביקורים אשר ביקר הוד כ"ק אביו הרה"ק הצמח צדק בעת למדו בחדר ויספר את אשר זכה לשמוע בצוותא עם הוד כ"ק דודו וחמיו אדמו"ר האמצעי מאת הוד כ"ק רבינו אדמו"ר הזקן. ההבדל בין דרכי הלימוד של חסיד למתנגד.

שניהם לומדים בעיון ושניהם מחפשים את הטעות ומייגעים עצמם לתקנו רק ההבדל ביניהם החסידיים יודעים שהאמור בספר הוא טוב ואמת, והטעות הוא בעצמו ובדעתו, והמתנגד מוכיח כי ידיעתו ופלפולו הוא האמת, והטעות הוא בהספר, וזהו יסוד סדר ברכת התורה, תחלה ברכת הבחירה בנש"י ואח"כ ברכת נתינת התורה ומצוה לנשמות ישראל, ואז בעזרתו ית' מוצאים את הטעות ומתקנים אותו.

השי"ת יחזק בריאותו ידידו הדו"ש מכבדו ומברכו בגשמיות וברוחניות

יוסף יצחק

(ביטאון חב"ד, גיליון ד ע' 37)

מאחדות הפשוטה, ואח"כ ההשגחה עליהם, ושלא יהי' שום שינוי בעצמותו וכו', ויבוא סו"ס לידי דיעות של כפירה, כי רק על יסודות תורת הקבלה יש לתרץ את כל הני"ל בהתאם לאמונתנו הק' וזוהי כוונת הפרדס.

– כנראה הכוונה למש"כ בפרדס שער א' פ"ט. ושם איתא **נופר**, (חילוקם – ראה רמב"ם ה' תשובה פ"ג). – אבל, נוסף על מה שבמאמר זה לא נחית להחילוקים דכופר, מין ואפיקורוס, הנה רבנו הזקן – וכן הנשיאים שלפניו ושלאחריו – אמר מאמריו ב"ל"א ולא בלה"ק" (אגרת הקדש סכ"ה, קמא, ע"א) – ולא תמיד כיוון המעתיק הלשון בדקדוק בהעתקתו ללה"ק. –

וה"ה בעניננו: הגם שבתחלת הלימוד אין המתנגד באופן המבואר במכתב הני"ל, אם רק בעל שכל תקיף הוא – סופו להיות כן. כי ידוע כלל התורה, אשר לא בשמים היא, וניתנה לבני אדם, ועל כאו"א להתייגע בה להבינה **בשכלו**. ומי שזכה להוראה – הרי אין לדיין אלא מה שענין שכלו רואת. וכידוע בענין דתנור של עכנאי (ב"מ נט, ב), קמפיפלגי במתיבתא דרקיע (שם פו, ע"א), נצחוני בני, ועוד.

ובמילא – מי שחננו השי"ת בשכל ושוקד הוא בזה, כשנגש ללמוד תורה, והלימוד הוא ע"פ כללי התורה, וכללים הני"ל בתוכם, הרי ההנחה והגישה שלו הן, אשר ניתן הדבר לרשותו הגמורה. וכיוון שאין הקב"ה מבקש אלא לפי כחו של כאו"א, עליו ללמוד כפי שכלו, ואיך שיבין – הרי ניתן הדבר לרשותו לפסוק. זאת אומרת, אשר ידיעתו ופלפולו הם האמת. ואם ימצא סתירה לזה בספר, הרי אין זה מחייב אותו, ועי"פ הני"ל. וידוע מרז"ל שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם לומר לך ירובעל בדורו כמשה בדורו כו' (ר"ה כה, ע"ב).

אחד החילוקים העיקרים אשר בין חסיד למתנגד הוא – יסוד השקפת עולמו של החסיד הוא אשר נשמתו (וכן נשמות חביריו), ניצוץ וענף הוא מנשמה יותר כללית, היא נשמת האדמו"ר שלו. וכתוצאה מזה, הרי, הן בענינים גשמיים והן בענינים רוחניים, יש ביניהם קשר חזק. והנעשה באחד, הרי זה קשור במדה חשובה עם השני, וכנ"ל – אם בענינים גשמיים אם בענינים רוחניים, אשר גם לימוד התורה וקיום המצות בכלל זה, כמובן.

– ובוזה מובן פתגם הידוע דנשיאי החסידות: וצדיק באמונתו יחי' אל תקרי יחי' אלא יחי', אשר מחי' הוא הצדיק ע"י אמונתו ועבודתו נפשות אלו השייכים אליו והקשורים אליו. –

מזה מובן ג"כ, שאין נשמה פרטית הפוסק-אחרון גם בהבנתו בתורה, כיון שאין הוא אלא פרט מהכלל. וישנם עוד כמה פרטים שיכולים להבהיר את אופן הבנתה של נשמה פרטית זו, ועאכו"כ שהנשמה כללית יכולה להבינה ולהאירה בתוספות שכל – שאז גם הנשמה פרטית עצמה תבין בשכלה בטוב יותר ובעומק יותר.

וכמו שבהבנת פרטים נוספים בסוגיא נתוסף גם בהבנת הפרטים האחרים של הסוגיא, הנה, כמו שהוא בהשכל כן הוא גם בהמשכיל, כשיתוספו עוד פרטים משכילים – יתוסף גם בהבנת פרטים משכילים אחרים.

ידיעה זו גופא, אשר אף שמחובתו לייגע א"ע בלימוד התורה ובקיום המצוות, ואין הוא יוצא ידי חובתו, בזה שנשמה אחרת פרטית, או אפילו נשמה כללית, עוסקת בהני"ל, כי ה"ה מצווה עליו, הנה ביחד עם זה, ואע"פ שניתנה התורה לבני אדם, הוא עצמו אינו אלא פרט אחד והבנתו אינה אלא הבנה של פרט אחד של המשכיל, ובמילא עלולה לטעות ושאר הפרטים ביכולתם לתקן ולהשלים הבנתו הוא, ועל אחת כו"כ שהבנת הנשמה הכללית תבהיר את כל השכל באור שכל גדול,

עם ידיעה זו משנה את הגישה גם בתחלת הלימוד, וכנ"ל במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר, אשר ברור לו שהאמור בספר הוא טוב ואמת, – כיון שנתפרסם בתוככי בני ישראל, ונתאשר ע"י כמה וכמה פרטים – והטעות הוא בעצמו ובדעתו – כיון שהוא אינו אלא פרט אחד, ושאר פרטים, שמוכרח הוא לבקש עזרתם כנ"ל, בודאי יעמידוהו על הטעות.

* * *

לא באתי בזה אלא בקוטב הענין, כי קשה לבאר באריכות בכתב, ובפרט שאינו כותב מדת הבנתו בנגלה דתורה וגם במה עסק ובאיזה אופן בלימוד פנימיות התורה, הנקראת אילנא דחיי דלית תמן לא קשיא מסטרא דרע ולא מחלוקת מרוח הטומאה – וכמובא ברעיא מהימנא (זהר ח"ג קכד, ע"ב), ונתבאר בארוכה באגרת הקדש לרבנו הזקן סי' כ"ו.

וזאת להעיר ולהאיר, אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר במכתבו הני"ל מדבר ע"ד איש שתוארו **מתנגד**, ולא עולמישער וכיו"ב, אשר גם זה בדיוק הוא, וגם זה מסייע בהבנת תוכן מכתבו, כמובן.

וכמו שבקבלה הכללית של כללות התורה על ידי כלל ישראל – מוכרחת היתה הקדמת נעשה לנשמע, שאז דוקא תומת ישרים תנחם, ולולא זאת הרי ע"ז נאמר וסלף בוגדים ישדם, כביאור רז"ל (שבת פח, ע"ב), הרי מעין זה הוא גם בקבלת כל חלק וחלק שבפרדס התורה, שההתחלה צ"ל הקדמת נעשה לנשמע, ורק אז מקבלים חלק זה ותומת ישרים תנחם.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

התורה חובקת את חיי היהודי מיום הוולדו ועד לאחרון ימיו

לפנינו חלק מאגרת* כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אודות השפעת התורה בחיי היהודי • לרגל חג השבועות, זמן מתן תורתנו

...התורה הקדושה אינה אוסף של חוקים להזדמנות מיוחדת – זו או אחרת. היא חובקת את כל חייו של היהודי מיום הוולדו עד לאחרון ימיו. היא מקיפה את האספקטים הרגעיים של חיי היום יום שלו. וזהו פירוש הביטוי "תורת חיים", כלומר התורה היא חוק החיים. מהו, אם כן, הבסיס הפילוסופי של רעיון זה?

התורה חובקת את הבריאה כולה. האדריכל, לפני הקימו בנין, מכין שרטוטים ותכניות לכל פרטי המבנה, כך משמשת התורה אצל הקב"ה כתכנית של הבריאה, בה כלולים גם פרטי הפרטים של היקום, עד לחלקיק הקטן ביותר של העולם הדומם.

הבעל שם טוב בסס את אחד הרעיונות היסודיים של החסידות, בפירושו על הפסוק "לעולם ה' דברך נצב בשמים" (תהלים קי"ט פ"ט). הסביר הבעש"ט: כל דבר, הקיים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, על כל פרטיו, מתקיים בדיבורו של הקב"ה. כלומר מאמרו (בבריאת העולם) "ויאמר ה' יהי רקיע וגו'" "יהי מאורות ברקיע השמים וגו'", וכן כל שאר המאמרות האלוקיים שנאמרו בבריאת העולם – בדיבור זה ברא הקב"ה ובורא (בכל רגע) ונותן חיות לנבראים כולם באופן תמידי, בכל שניה ללא הפסק (תניא ח"ב פ"א וכו'). מכאן נובע מושג נוסף: מושג ההשגחה הפרטית.

ידעתו הבלתי אמצעית של הבורא והשגחתו על הכל, נמשכת עד הפרטים הקטנים ביותר של הבריאה, החל מהאדם – הנברא העליון – ועד לדבר הפחות ביותר בעולם הדומם. זהו המונח "השגחה פרטית".

שתי מסקנות מעשיות מתבקשות מרעיון זה לגבי האדם:

ראשית – על כל יהודי מוטלת החובה לעבוד את ה' בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, וכל פרטי חייו והסובב אותו. עבודה זו צריכה להתחיל בלימוד התורה וקיום תרי"ג מצוותיה, ולהימשך גם אל הפעולות הפשוטות ביותר של חייו: לעבוד את ה' באכילה, שתיה, שינה וכדו'.

שנית – בכל מאורע שאדם נתקל בו, או אם מוצא עצמו במקום מסוים ובזמן מסוים, הרי זה בגלל סיבה מיוחדת. דבר אינו קורה "במקרה". עבודת ה' של האדם

* מבוסס על מכתב מחורש סיון ה'תש"כ, ומעובד עיבוד חופשי.

חייבת להתחיל בלימוד המעיינות מהם שואב היהודי את ההשראה לקיים את המצוות בהידור וחיות אמיתית.

עתה ברור לנו הבסיס הפילוסופי של הרעיון שהתורה חובקת את "כל כולו של היהודי", את כל פרטי הפרטים של חייו. מי שמממש דוקטרינה זו בחייו היום יומיים, זוכה לתואר שניתן לנח בתורה, כלומר "את האלוקים התהלך נח" ומונע עצמו מהמישגים הטרגיים של דורו.

בברכה,

(מתוך החוברת "אמונה ומדע" – מכון ליובאוויטש, תש"מ)

מה התכלית לדחות ולמשוך עוד שבוע ועוד חודש?

ב"ה, ערב חג השבועות, תש"ט

הווי"ח אי"א נוי"מ וכו' מהור"א שי' הכהן, המכונה אברהם
קאלישקער

שלום וברכה!

בנועם הנני שולח בזה קונטרס חג השבועות מכ"ק אדמו"ר מו"ח שליט"א, שהובא זה עתה מבית הכורך, כמו גם [חוברת] הסיפור המלא של חג השבועות, ומקוה הנני שיעשה בזה שימוש לזכות הרבים. וזכות הרבים תלוי בו.

עומדים אנו לקבל התורה, אשר ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה ועזוב תעזוב עמו הוא אחד הציוויים שבה, במילא עד מתי? או שאסייע אתכם במסחרכם בצבעים, או שכבר בא הזמן, וכבר מזמן הגיע הזמן שיעבוד יחד עמי במרכז לענייני חנוך.

מה התכלית לדחות ולמשוך עוד שבוע ועוד חודש?

געוואלד ר' אברהם, מתי אתחיל לחשוב אודות הטוב באמת עבורי, ועד"ז מר בנוגע אליו?

חג שמח ושכל ברכות הרבי שליט"א יתקיימו.

הרב מנחם שניאורסאהן

(אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ג ע' קיד)

מוכרח הלימוד בתורת הנשיא

לפנינו אגרת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מער"ח סיון ה'שי"ת, לקראת חג השבועות הראשון לאחר הסתלקות כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, בה מבואר אודות ההכרח בלימוד תורת נשיא הדור, שע"י נמשכות כל ההשפעות • תצלום האגרת עם ההוספות בכת"ק **בפרסום ראשון**

ב"ה, ער"ח סיון, ה'שי"ת
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"מ וכו' מהורע"ז שי
וכל חברי ההנהלה ד' עליהם יחיו

שלום וברכה!

לקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבע"ל שלוח בזה קונטרס שזה עתה יצא לאור, ובטח ישתדל לזכות בו את הרבים במקצתו ובכלו, ולב כל אחד ואחת מישראל תמיד ער הוא לתורה ולמצוה, וכמו שהעידו רז"ל שאע"פ שאני ישנה – בגלותא – הנה לבי ער הוא לבתי כנסיות (תפלה) ובתי מדרשות (תורה) במצות וצדקות (פסיקתא דר"כ פסקא החודש). וביחוד בימים שמר"ח סיון עד י"ב בו – ימי ההכנה למתן תורה, זמן מ"ת, ותשלומין דחה"ש.

והנה כמה ענינים בלימוד התורה: בחובבי האדם: (א) ת"ת הוא אחד מרמ"ח מ"ע אלא שגדול הוא מהן. (ב) תלמוד שקול כנגד כל מ"ע, כי תלמוד מביא לידי מעשה. ולכאורה י"ל שזהו מתאים לשני המצות שבת"ת: מצות והגית בו ומצות ידיעת התורה, שהשני דוקא מביאה לידי מעשה.

(עיין בכל זה ה' ת"ת לאדה"ז פ"ר ס"ב ואילך, שם קו"א לרפ"ג. ובמקומות המובאים שם. ד"ה א"ר כו' כל אדם שיש בו תורה תש"ב).

בפעולתה על האדם: (א) רמ"ח מ"ע הן חיות רמ"ח אברי הנפש ובלעדי המצות אין להם קיום וחיות. ומצות והגית בו דתורה – היא ע"ד כל המצות, אלא שגדול היא מהן, בדוגמת איברים הפנימיים שהחיות תלוי בהן. (ב) מצות ידיעת התורה – היא בחי' חכמה מוחא ממש שלמעלה מבחי' איברים, וכמו שנשמת האדם הממלאה כל רמ"ח איברי הגוף, עיקר משכנה והשראתה היא במוח. (עיין בכ"ז לקו"ת נצבים ד"ה כי המצוה הזאת פ"ב. שם בלק ד"ה לא הביט ספ"ג. ד"ה מעין גנים תש"ב. תניא רפני"א).

ולמעלה מכל זה – אמר קרא ואתם הדבקים בה' אלקיכם (ועל ידי זה) חיים כלכם היום. וביארו רז"ל אשר ישראל מתקשראין באורייתא ואורייתא בקוב"ה – כללות חיות הנשמה – הן הארת הנשמה שבגוף, הן מזל"י שלמעלה – נמשך באמצעות

הנה נשיא ומנהיג אלפי רבבות ישראל הוא הוא ראש ומוח לכל אלו – נשמה הכללית של נשמות פרטיות אלו – וממנו ועל ידו צ"ל ההמשכות וההשפעות, בכללות ובפרט, לכל השייכים אליו, אשר כל המשכות והשפעות הם, כנ"ל, עיי תורה.

ע"ן בכ"ז אדר"נ ספ"ל"ד. לקו"ת במדבר ד"ה וידבר אלקים פ"ג. ד"ה ארע"ק אשריכם בהמשך תרס"ו. ד"ה עוטה אור ש"ת. תניא פ"ב).

ועפ"י מובן מש"כ כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ "גודל התשוקה

להתקשרות יכול להשביע רק כאשר ילמוד מאמרי החסידות שאומר הרב וכותב"י "ההתקשרות האמתית היא ע"י לימוד התורה".

ומובן ג"כ, אשר, אף שאין אדם לומד אלא במקום שלבו חפץ, מוכרח הלימוד, לעתים קבועים, דוקא בתורת הנשיא הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, וביחוד מוכרח לימוד זה א) בתור הקדמה לכל ענין ומאורע כללי. ב) בזמנים כלליים.

והשי"ת יזכנו להתקשרות אמתית באילנא דחייא, ובחיה"ש שאז הוא מתן כללות התורה על כללות כל השנה, נזכה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות

ח"י/ק/ הרב מנחם שניאורסאהן

[פיענוח ההוספה בכתי"ק]: זה עתה נתקבל מ'כ' מ'כ"ז באייר ות"ח על הבשו"ט מההתועדות וההת-עוררות. ומי יתן והי' לבבם זה גו' – בטח קראו בקשתי בהקדמתי להחבורת דב' המ'כ' ויתענינו למלאותה.

(האגרת נדפסה באג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ג ע' שו-1)

נוסף על המסורה ע"ד הגאונות (כפשוטה, בנגלה) של הבעש"ט,

מופרך שאדה"ז יקבל מרות מוחלטת של מישהו שלא הי' גאון בנגלה

בכינוס שנערך במלואת 200 שנה להסתלקות הבעש"ט, דיבר א' הפרופ', כהרגלו גם בהזדמנויות אחרות, שכאילו הבעש"ט לא הי' למדן...
• לפנינו חלק מאגרת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לפרזידנט מר שז"ר, בו מביע את תקוותו שהוא - שז"ר - הגיב על-כך בעת הכינוס באופן מתאים... • במלואת 250 שנה להסתלקות הבעל-שם-טוב

[.] סיפרו לי מכבר – שכי' השתתף בכינוס של היסטוריונים וגם קרא הרצאה על דבר הבעש"ט, ולאחרי זה בכינוס דמוסד הרב קוק וכו', ואשר בכינוס הראשון הרציא גם פרופ. ג.ש. שיי. ויש אומרים שדיבר ע"ד הבעש"ט ז"ל בדרכו ובסגנונו הישן. כמובן איני יודע נכונות השמועה. ואם נכונה היא – תקותי שכי' הגיב על זה באופן המתאים. ובפרט שנוסף על המסורה מרבי לרבי ועד לכ"ק מו"ח אדמו"ר – ע"ד הגאונות (כפשוטה, בנגלה) של הבעש"ט ז"ל וכמו ששמע רבינו הזקן ממורו הרב המגיד בזה, הרי גם שכל הבריאה מאמת הדבר, שכל הבריאה אפילו של איש פשוט שמעולם לא בקר באיזה מוסד מדעי ופשיטא שאין לו כל תוארי כבוד, אלא ששמע משהו ע"ד הערכת רבינו הזקן את ידיעת התורה תורת הנגלה, שהיתה אצלו יסוד מוסד ויתד בל תמוט כעמוד ברזל, שהוא מופרך ומושלל בהחלט שאדה"ז יקבל עליו מרות, על אחת כמה וכמה מרות מוחלטת, של מי שהוא באם לא הי' גאון בנגלה דתורה, גאון לפי ההבנה והמושגים של רבינו הזקן. והאומר אחרת ומאמין בזה, הרי זה מוכיח שאין לו כל מושג בהשקפת עולמו של בעל התניא והשו"ע, ולא עוד אלא שאינו רוצה לדעת ע"ד השקפתו, שהדגישה רבות פעמים בכתב ובעל פה, בשו"ע ובמאמרי חסידות הנדפסים ושבתכת אבל גם הם מפורסמים.

תקותי שאם יש העתק מהרצאותיו של כי' – יושלח לכאן. ותי"ח מראש.

(האגרת נדפסה בשלימותה באג"ק כ"ק אד"ש חיי"ט, ע' שצח-ת)

בכינוס דמוסד הרב קוק . . . העתק מהרצאותיו: מאמרו של שז"ר, כיסופי הגאולה ורעיון העליה בחסידות", נדפס ב'ספר הבעש"ט', ירושלים תש"כ, ע' צג"ק, ושוב בספרו 'אורי דורות', ירושלים תשל"א, ע' 167-186.
פרופ. ג.ש. גרשום שלום.

”עשו פרסום בקול קרנות ומשרוקיות”:

הנה זה משיח בא!

לפנינו חיבור מעורר עניין שהתפרסם בירחון ”הקריאה והקדושה” לקראת חג השבועות ה’תש”ב, חתום בשם העט: ”בן ישראל” • החיבור נכתב בארמית בסגנון ה”אקדמות” לחג השבועות ומעורר את הרבנים אודות תפקידם בתקופה זו להביא בפני העם את נבואת הגאולה מנשיא הדור • והימים האלה נזכרים ונעשים • מיוחד לחג המ”צות

- תרגום חופשי ללה”ק ע”י מערכת ”ועד חיילי בית דוד” -

תא	אקדמות מילין ושריות שו בראשית הדברים ותחילת השיחה
תא	אולא ממרנן שאילנא במטו רשות ממרנן אשאל בתחינה
תא	בבו לא תינטרון להאי רשים רשו שנאה אל תשמרו לזה רושם הרשימה
תא	בגין דאנא רגיז לחבורתא קדיש על כך שאני מרגיז את החבורה הקדושה
תא	גבי מירדת, אפיי צהיבו מכסיפו גבי נרעד, פניי צהובות מבושה
תא	גוזלא באריוותא סביך ועביד קרבו גוזל באריות מסתבך ועושה קרב
תא	דלטוריא דאמרית אדרבנן ודייני דמ הרכילות שאומר אני על רבנן ודייני העיר
תא	דרדרין ביה, ברם בשלם ונעימ קוצים יש בה, אך בשלום ונעימות
תא	הדא קברניט, אדמו”ה, חד דרישי גלו זהו הקברניט, אדמו”ה, אחד מראשי הגולה
תא	הדר שמייה, יוסף יצחק שליט”א, בהאי אתרו הדר שמו, יוסף יצחק שליט”א, בזה המקום
תא	והוא אחוי לן טמירי ועתידי למי והוא הראה לנו נסתרות ועתידות לבוא
תא	ואינון במילי דמשיחא דאתי לבי והם בדברי המשיח הבא לבית

- תא **ניחא, דמקמא מחשבי-קיצין בלווט**
ניחא, בתחילה כשמחשבי-קיצין היו בקללה
- תא **נבני בעידניה, ארי אוקי אזחל**
שיבנה בזמנו, נעמידו על 'בעתה'
- תא **סגיאין רמזי דקיצא – כומצא ושריג**
מרובים רמזי הקץ – ועבים כענפים
- תא **סבי ועולימין שרויין בזעיא ואימ**
סבים ונערים שרויים בפחד ואימה
- תא **עידנא מטא, נפיקו ידעי הלכתא ומתני**
הגיע הזמן, צאו ידעי הלכה ומשנה
- תא **עבידו פרסומא בקל קרנא משרוקי**
עשו פרסום בקול קרנות ומשרוקיות
- תא **פעוט אנא וזעיר, וארו שותא בלא רשו**
פעוט אני וזעיר, ואומר שיחתי ללא רשות
- תא **פרט לתורגמן דרבו, דמחוור לנבוא**
מלבד זאת שאני תורגמן של רבי, שברורה נבואתו
- תא **צבית וריג אנא קצת חדוא להודעו**
חפץ ותאב אני קצת שמחה להודיע
- תא **צדיותא דבמוחין לתרך באצלחו**
את ריקות המוחין לגרש בהצלחה
- תא **קריבו רעויא, אנהיגו טרשו**
גשו הרועים, הנהיגו הצאן
- תא **קבל חובין – תיובתא, תחות עויין – בעו**
כנגד החובות – תשובה, כנגד העונות – תפלה
- תא **רשיעו נפישין ואינן זקוקין לאתערו**
הרשעים רבים והן זקוקים להתעוררות
- תא **רבנן כד לא ישיזבינון, כולי עלמא בגריעו**
אם רבנן לא יצילונו, כולנו בכף חובה
- תא **שבריריא בהאי שעתא כאעא לדין מדרו**
הסכנות בזאת השעה, כעצים לזאת המדורה
- תא **שפיר דין לאכרזא בצפרא ובאור**
יפה זאת להכריז בוקר וערב
- תא **תיובתא עבידו כולכון, ואין יציבא היא, שלימ**
תשובה עשו כולכם, ואם אמיתית היא, ושלימה
- תא **תהוון בריכין לאלה ותזכון לנחמ**
תהיו ברוכים לאלוקים ותזכו לנחמה

בכל שנה צריך להוסיף
בהכנות למ"ת, ובפרט
בההכנה דהקדמת נעשה
לנשמע (בערב חג השבועות),
ועי"ז גם הענין דמתן תורה
וקבלת התורה בתג השבועות
הוא בדרגא נעלית יותר,
ועד באין ערוך. ועד שבכל
שנה, כל ענינים אלו (מ"ת
וקבלת התורה, וכן ההכנות
לזה) הם חדשים ממש.

(מאמר ד"ה "אנכי הוי"
אלקיד", עהנה"ש תשמ"ט)

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

•

לז"נ

מרת **אסתר הנ"י** ע"ה

בת יבדלחט"א ר' **מנחם מענדל** ש"י
הויכברג

"הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם,
בהתגלות כ"ק אד"ש מה"מ תיכף ומיד

נלב"ע כ"ז אייר ה'תש"ע

•

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד